

«A la natura tot està connectat»

La petita història, els objectius i els artífexs de l'exposició sobre **ALEXANDER VON HUMBOLDT**

Juan Fuster

Delegat institucional del CSIC a la Comunitat Valenciana

Aquesta exposició destaca les aportacions científiques del prestigiós naturalista alemany **Alexander von Humboldt**, figura clau de la Il·lustració científica de finals del segle XVIII i principis del XIX. L'exhibició se centra en la relació amb Espanya, que va visitar a finals del segle XVIII com a part inicial del seu viatge a Amèrica. La mostra s'ha exposat a municipis de la Comunitat Valenciana com Alcoi i Ontinyent, també a Gijón i durant la segona part del 2022 visitarà, a més de Xàbia, Gandia.

Aquesta és una exposició que ha estat produïda pel Museu de Ciències Naturals de la ciutat de València i ha estat a càrrec de **Martí Oltra**, cap de la secció de Museus i Monuments del Servei de Patrimoni Històric de l'Ajuntament de València, però l'entusiasme i motivació per muntar-la i fer-la itinerant va sorgir de la Dra. **Margarita Belinchón García** quan regia com a directora del Museu de Ciències Naturals de la ciutat de València. Margarita juntament amb el Dr. **Jürgen Misch** són els veritables artífexs d'aquesta iniciativa, ja que tots dos són els comissaris de l'exposició. Per a dur endavant la fase itinerant ha sigut crucial el suport de la Fundació Banc Sabadell.

Des de la Delegació del CSIC a la Comunitat Valenciana i des del principi ens va entusiasmar l'exposició i atesa la missió divulgadora que com a entitat tenim encomanada a la nostra Casa de la Ciència ens va encantar la idea de poder portar l'exposició a ciutats de mida mitjana, principalment, de la Comunitat Valenciana on sol ser difícil organitzar aquests esdeveniments. Volem pensar que a més de la seua tasca divulgativa de la ciència també servirà com a eina educativa per a col·legis i instituts.

L'exposició ens transporta al món de fa dos-cents anys on una revolució francesa incipient i les seues idees de llibertat i igualtat s'anaven estenent pels diferents països europeus. L'Espanya colonial començava a esquarterar-se i ja se sentien veus crítiques contra l'esclavatge. Molts esdeveniments estaven per arribar, uns de bons i d'altres de terribles. L'exposició ens explica l'epopeia d'un científic d'aquella època que ens emocionarà amb les seues aventures, troballes i altruisme. Humboldt, a més de pagar l'expedició amb els seus diners, va donar molts dels seus equips a acadèmies i universitats.

En aquesta exposició descobrirem no només el Humboldt naturalista i geògraf, sinó també el Humboldt implicat en els moviments socials de l'època i sobretot el paper que Espanya i alguns científics es-

«Aquesta exposició, "A la natura tot està connectat", destaca les aportacions científiques del prestigiós naturalista alemany, Alexander von Humboldt, figura clau de la Il·lustració científica de finals del segle XVIII i principis del XIX»

«L'exposició ens presenta un personatge, que ha jugat un paper rellevant en la ciència moderna»

panyols van tenir perquè Humboldt pogués reeixir en les seues investigacions. Aquest últim fet és un aspecte desconegut per a molts de nosaltres.

Abans que **Isaac Newton** o Humboldt, molta gent ja havia vist caure pomes, corrents marines en els oceans, boscos verds, terrenys àrids, o una gran varietat de plantes a les muntanyes. Sens dubte, tot això ja existia i tothom ho podia contemplar. Tot i això, només ments inquietes, curioses, àvides de saber, van ser capaces de comprendre, sistematitzar, quantificar i trobar algunes de les raons intrínseques que expliquen que aquests fets es produeixen. Newton va extreure les lleis fonamentals de la gravetat, lleis en què es basen moltes de les tecnologies modernes, i Humboldt va demostrar conceptes tan bells com el que consigna aquesta exposició: «A la natura tot està connectat».

No hi ha cap llei ni teoria amb el nom de Humboldt i per això segurament, i immerescudament, siga menys reconegut, però gràcies a ell tenim la visió actual de la natura. Aquesta visió que ens diu que tot al planeta està interrelacionat i que eliminar-ne una part pot afectar la totalitat, danyant-la per sempre. A ell es deu la frase que **Joan Pellicer** cita al seu *Costumari Botànic*, «Feliç el país on l'home no fa malbé la terra on viu».

Ras i curt, aquesta exposició ens presenta un personatge, Alexander von Humboldt, que ha jugat un paper rellevant en la ciència moderna.